

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Αθήνα, 14/11/2024

Αριθμός απόφασης: 3021

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α4 ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

Ταχ. Δ/ση : Φιλαδελφείας 8 και Σάμου

Ταχ. Κώδικας : 104 40 - Αθήνα

Τηλέφωνο : 213 1312348

Email : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 72 του Ν. 5104/2024 «Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις.»(ΦΕΚ Α' 58)

β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «*Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)*».

γ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

δ. Την με αριθμό Α.1165/22.11.2022 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) με θέμα «*Υποβολή ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4987/2022), αποκλειστικά ψηφιακά μέσω διαδικτύου από το δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε.*» (ΦΕΚ Β' 6009)».

2. Την ΠΟΛ 1069/04-03-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την με ημερομηνία κατάθεσης **12/08/2024** και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή της....., με **Α.Φ.Μ.....**, κατοίκου .....οδός .....κατά α) της με αριθμό πρωτ. ....αρνητικής απάντησης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρεθύμνου επί του με αριθμό πρωτ. ....αιτήματός της για διαγραφή των ποσών ΕΝΦΙΑ που της καταλογίστηκαν για τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 και β) των Πράξεων Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013

(ΕΝ.Φ.Ι.Α), ετών 2014-2018, του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Τις ανωτέρω προσβαλλόμενες πράξεις των οποίων ζητείται η ακύρωση.
6. Την έκθεση απόψεων του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρεθύμνου.
7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α4 όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 12/08/2024 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής της....., με Α.Φ.Μ. ....η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμεστε τα ακόλουθα:

Με την από 15/07/2024 και με αριθμό πρωτ. ....αρνητική απάντηση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρεθύμνου απορρίφθηκε το με αριθ. πρωτ. ....-.....αίτημα της προσφεύγουσας για διαγραφή των ποσών ΕΝ.Φ.Ι.Α. που του καταλογίστηκαν για τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018 καθώς και των σχετικών προσαυξήσεων. Συγκεκριμένα,

Με τη με αριθμό ειδοποίησης .....Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) έτους 2014 του Γενικού γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας συνολικός φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων ποσού 3.318,02€.

Με τη με αριθμό ειδοποίησης .....Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) έτους 2015 του Γενικού γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας συνολικός φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων ποσού 3.183,97€.

Με τη με αριθμό ειδοποίησης .....Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) έτους 2016 του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας συνολικός φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων ποσού 2.932,11€.

Με τη με αριθμό ειδοποίησης .....Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) έτους 2017 του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας συνολικός φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων ποσού 344,62€.

Με τη με αριθμό ειδοποίησης .....Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) έτους 2017 του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας συνολικός φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων ποσού 2.564,10€.

Με τη με αριθμό ειδοποίησης .....Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) έτους 2018 του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας συνολικός φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων ποσού 1.607,17€.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η προσφεύγουσα έχει στην πλήρη κυριότητά της, μεταξύ άλλων, κατά ποσοστό 50% ένα αγροτεμάχιο ευρισκόμενο στο Δημοτικό Διαμέρισμα ..... το οποίο συμπεριελάμβανε στη Δήλωση Περιουσιακής της Κατάστασης (Ε9). Σύμφωνα με όσα αναφέρει η προσφεύγουσα, το ακίνητο αυτό βρίσκεται κατά τα 2/3 εκτός οικισμού ενώ κατά το υπόλοιπο 1/3 εντός οικισμού και εκ παραδρομής δήλωνε το ως άνω ακίνητο ως εξ ολοκλήρου ευρισκόμενο εντός οικισμού. Για τον λόγο αυτό η προσφεύγουσα υπέβαλε τροποποιητικές δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) για τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 και 2023.

Σε σχετικό αίτημα που απέστειλε στην αρμόδια ΔΟΥ Ρεθύμνου, αιτήθηκε την εκκαθάριση των ως άνω τροποποιητικών δηλώσεων. Με την υπ' αριθ.....-.....απάντηση της Δ.Ο.Υ. Ρεθύμνου η προσφεύγουσα ενημερώθηκε ότι εκκαθαρίστηκαν οι τροποποιητικές δηλώσεις για τα έτη 2019, 2020, 2021, 2022 και 2023, ήτοι για την τελευταία πενταετία, αλλά δεν μπορούν να εκκαθαριστούν οι τροποποιητικές δηλώσεις για τα έτη 2014, 2015, 2016 2017 και 2018 λόγω παραγραφής (άρθρο 36 Ν. 4987/2022).

Στη συνέχεια, με το με αριθ. πρωτ. ....αίτημα η προσφεύγουσα αιτήθηκε να γίνει διαγραφή των ποσών ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετών 2014 έως και 2018 και όλων των σχετικών προσαυξήσεων, λόγω της συμπλήρωσης πέντε ετών από την χρέωση και βεβαίωσή τους. Αιτήθηκε επιπλέον, σε περίπτωση που έγιναν ενέργειες διακοπής της παραγραφής, να ενημερωθεί ποιες ενέργειες έγιναν και πότε.

Με την από 15/07/2024 και με αριθ. πρωτ. ....αρνητική απάντηση ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. Ρεθύμνου απέρριψε το αίτημα της προσφεύγουσας ως κάτωθι:

«Η εκκαθάριση των τροποποιητικών δηλώσεων στοιχείων ακινήτων (Ε9) που αφορούν την .....ΑΦΜ ..... που υποβλήθηκαν σύμφωνα με το παρακάτω πίνακα :

ΕΤΩΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

2014 12/07/2024

2015 11/07/2024

2016 11/07/2024

2017 18/01/2024

2018 18/01/2024

δεν είναι δυνατή σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν. 5104/2024 (περί παραγραφής).»

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή ζητά να διαγραφούν οι βεβαιωμένες σε βάρος της οφειλές από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων ετών 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018 προβάλλοντάς τους κάτωθι ισχυρισμούς:

- Η προσβαλλόμενη πράξη τυγχάνει μη νόμιμη και αβάσιμη.

Τα ποσά του ΕΝΦΙΑ για τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018 έχουν υποπέσει σε παραγραφή καθώς 1) για το έτος 2014 βεβαιώθηκε και καταλογίστηκε σε βάρος της το ποσό των 3.318,02€ την 31.07.2014, 2) για το έτος 2015 βεβαιώθηκε και καταλογίστηκε σε βάρος της το ποσό των 3.183,97€ την 20.10.2015, 3) για το έτος 2016 βεβαιώθηκε και καταλογίστηκε σε βάρος της το ποσό των 2.932,11€ την 28.08.2016, 4) για το έτος 2017 βεβαιώθηκε και καταλογίστηκε σε βάρος της το ποσό των 344,62€ την 27.08.2017 και το ποσό των 2.564,10€ την 15.05.2018, 5) για το έτος 2018 βεβαιώθηκε και καταλογίστηκε σε βάρος της το ποσό των 1.607,17€ την

28.08.2018. Στο άρθρο 136 του Ν. 4270/2014 ορίζεται ρητώς ότι: «2. Η χρηματική απαίτηση του Δημοσίου μαζί με τα πρόστιμα, τους Τόκους και τις προσαυξήσεις που έχουν βεβαιωθεί, παραγράφονται μετά την παρέλευση πενταετίας από τη λήξη του οικονομικού έτους, μέσα στο οποίο βεβαιώθηκε με στενή έννοια και κατέστη αυτή ληξιπρόθεσμη.»

- Έλλειψη επαρκούς αιτιολογίας των προσβαλλόμενων πράξεων.

Η με αριθ. πρωτ. ....../15.07.2024 απάντηση του Τμήματος Συμ/σης και Σχέσεων με τους Φορολογούμενους, της αρμόδιας ΔΟΥ Ρεθύμνου, αναφέρει απλώς και μόνο το σχετικό άρθρο στο οποίο βασίζει την άρνηση εκκαθάρισης των τροποποιητικών δηλώσεων ακινήτων που υποβλήθηκαν, για τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018 χωρίς να έχει επαρκή αιτιολογία. Από τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις, προκύπτει ξεκάθαρα η αοριστία της προσβαλλόμενης, αφού θα έπρεπε με βάση τους κανόνες της παραγραφής να διαγραφούν οι οφειλές της που αφορούν τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων καθώς και οι σχετικές προσαυξήσεις. Με τα δεδομένα όμως αυτά, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλημμελώς και ανεπαρκώς αιτιολογημένη και βρίθει ασαφειών και αντιφάσεων.

- Μη ορθή και μη προσήκουσα τήρηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης.

Η προσβαλλόμενη πράξη πάσχει ακυρότητας λόγω μη τήρησης του δικαιώματός της για προηγούμενη ακρόαση ως εγγενές συστατικό του ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που δεν τηρήθηκε.

- Παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης.
- Παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.4223/2013 (Α' 287), ορίζεται ότι:

«1. Από το έτος 2014 και για κάθε επόμενο έτος επιβάλλεται Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) στα δικαιώματα της παραγράφου 2 του παρόντος, σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή κάθε είδους νομικές οντότητες την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

2. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβάλλεται στα εμπράγματα δικαιώματα της πλήρους κυριότητας, της ψιλής κυριότητας, της επικαρπίας, της οίκησης και της επιφάνειας επί του ακινήτου....

3.Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. ισούται:

α) με τον κύριο φόρο επί του κάθε ακινήτου και την προσαύξηση επί αυτού σύμφωνα με την Ενότητα Ε' του άρθρου 4, εάν υποκείμενο του φόρου είναι φυσικό πρόσωπο, και β) με το άθροισμα του κύριου φόρου επί του κάθε ακινήτου και του συμπληρωματικού φόρου επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων επί των ακινήτων του υποκειμένου στον φόρο, εάν υποκείμενο του φόρου είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα.

4. Τα δικαιώματα επί των οποίων επιβάλλεται ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετησίως είναι αυτά που υπάρχουν την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, ανεξάρτητα από μεταβολές που τυχόν επέρχονται κατά τη διάρκεια του έτους αυτού και ανεξάρτητα από τη μεταγραφή του τίτλου κτήσης.

5. Για τον καθορισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. λαμβάνεται υπόψη η πραγματική κατάσταση του ακινήτου. Η πραγματική κατάσταση του ακινήτου προκύπτει από την οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο. Αν δεν υπάρχει οριστική εγγραφή, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία του ακινήτου, όπως προκύπτουν από τον τίτλο κτήσης. Αν δεν υπάρχει τίτλος κτήσης, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία της πραγματικής κατάστασης του ακινήτου.

Αν η πραγματική επιφάνεια του ακινήτου υπερβαίνει αυτή που αναγράφεται στην οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο ή στον τίτλο κτήσης ή στην άδεια οικοδομής ή έχει γίνει αλλαγή της χρήσης του ακινήτου, λαμβάνεται υπόψη η πραγματική επιφάνεια και η πραγματική χρήση του ακινήτου.»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4223/2013, ορίζεται ότι:

«1) Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. προσδιορίζεται με πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου που εκδίδεται από τη Φορολογική Διοίκηση, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν. 4174/2013, Α' 170). [Ο αριθμός «31» της παρ.1 αντικαταστάθηκε με τον αριθμό «32» με το άρθρο τρίτο υποπαρ. Γ. περ.6 Ν.4254/2014, ΦΕΚ Α 85/7.4.2014] [...]. 3) α) Για τον προσδιορισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. κάθε επόμενου του 2014 έτους, λαμβάνεται η δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. με τα στοιχεία των ακινήτων του προηγούμενου έτους με τις μεταβολές που επήλθαν. [...] 4) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 4 και 5 του παρόντος».

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4987/2022, ορίζεται ότι:

«1. Αν ο φορολογούμενος διαπιστώσει ότι η φορολογική δήλωση που υπέβαλε στη Φορολογική Διοίκηση περιέχει λάθος ή παράλειψη, υποχρεούται να υποβάλει τροποποιητική φορολογική δήλωση.[...]

3. α) Τροποποιητική φορολογική δήλωση υποβάλλεται οποτεδήποτε μέχρι την κοινοποίηση προσωρινού προσδιορισμού του φόρου από τη Φορολογική Διοίκηση ή μέχρι την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης προσδιορισμού του φόρου.»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 5104/2024, ορίζεται ότι:

«1. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να προβεί σε κοινοποίηση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους, εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης. Αν για κάποια φορολογία προβλέπεται η υποβολή περισσότερων δηλώσεων, η κοινοποίηση της πράξης του πρώτου εδαφίου μπορεί να γίνει εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους, εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής της δήλωσης της τελευταίας φορολογικής περιόδου εκάστου έτους.

2. Η περίοδος που αναφέρεται στην παρ. 1 παρατείνεται στις εξής περιπτώσεις:

α) εάν, εντός του πέμπτου έτους της προθεσμίας παραγραφής, υποβάλλεται αρχική ή τροποποιητική δήλωση ή περιέρχονται σε γνώση της Φορολογικής Διοίκησης νέα στοιχεία σε υπόθεση που έχει διενεργηθεί πλήρης έλεγχος ή σε κάθε άλλη περίπτωση περιέρχονται σε γνώση της Φορολογικής Διοίκησης πληροφορίες από οποιαδήποτε πηγή εκτός της Φορολογικής Διοίκησης, από τις οποίες προκύπτει φορολογική οφειλή και μόνο για το ζήτημα στο οποίο αφορούν, για περίοδο ενός (1) έτους από τη λήξη της πενταετίας,

β) εάν ζητηθούν πληροφορίες από χώρα της αλλοδαπής, μέχρι την παραλαβή τους και για ένα (1) έτος από αυτήν και μόνο για το ζήτημα, στο οποίο αφορά το αίτημα παροχής πληροφοριών,

γ) εάν ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή, ένδικο βοήθημα ή μέσο, για περίοδο ενός (1) έτους μετά την έκδοση απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την κοινοποίηση

στη Φορολογική Διοίκηση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, και μόνο για το ζήτημα, το οποίο αφορά,

δ) για όσο διάστημα διαρκεί η προθεσμία υποβολής αιτήματος Διαδικασίας Αμοιβαίου Διακανονισμού (Δ.Α.Δ.) του άρθρου 73, όπως αυτή ορίζεται στις ειδικότερες διατάξεις που προβλέπουν τη δυνατότητα υποβολής αιτήματος Δ.Α.Δ., και μόνο για την υποβολή και αποδοχή του σχετικού αιτήματος, καθώς επίσης και εφόσον υποβληθεί τέτοιο αίτημα, για όσο χρόνο διαρκεί η Δ.Α.Δ. και μόνο για το ζήτημα το οποίο αφορά ή σχετίζεται με αυτή. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης Αμοιβαίου Διακανονισμού, παρατείνεται για ένα (1) έτος μετά την έκδοση της απόφασης η περίοδος παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να προβεί σε κοινοποίηση πράξης διοικητικού ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου με έρεισμα την απόφαση αυτή και αποκλειστικά με σκοπό τη συμμόρφωση με αυτήν,

ε) εάν υποβληθεί αίτηση για ακύρωση ή τροποποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 74 ή ακυρωθεί ή τροποποιηθεί άμεσος προσδιορισμός φόρου, πράξη προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου χωρίς αίτηση του φορολογούμενου, σύμφωνα με το άρθρο 74, για περίοδο ενός (1) έτους μετά την έκδοση της πράξης ακύρωσης ή τροποποίησης του άρθρου 74, και μόνο για το ζήτημα, το οποίο αφορά,

στ) για όσο διάστημα απαιτηθεί για την εξέταση καταγγελίας ή αναφοράς που αφορά σε φορολογική υπόθεση, προσαυξημένο κατά ένα (1) έτος από την περιέλευση στην αρμόδια ελεγκτική Υπηρεσία της σχετικής πορισματικής έκθεσης και μόνο για το ζήτημα στο οποίο αφορά, εφόσον διαπιστωθεί ότι η μη ενάσκηση του δικαιώματος για διενέργεια ελέγχου ή για έκδοση καταλογιστικής πράξης, έστω και κατά ένα μέρος, οφείλεται σε σύμπραξη του φορολογούμενου με υπάλληλο της ελεγκτικής αρχής.

3. α) Εξαιρετικά, πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου μπορεί να κοινοποιηθεί εντός δέκα (10) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης ή της δήλωσης της τελευταίας περιόδου, σε περίπτωση που προβλέπεται η υποβολή περισσότερων δηλώσεων:

αα) Αν ο φορολογούμενος δεν έχει υποβάλει δήλωση εντός της περιόδου που αναφέρεται στην παρ. 1. Αν η δήλωση υποβληθεί στο τελευταίο έτος της περιόδου της περ. α), η πράξη διοικητικού ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου μπορεί να κοινοποιηθεί εντός ενός (1) έτους από τη λήξη του έτους υποβολής της ως άνω δήλωσης.

αβ) Αν μετά την πενταετία περιέλθουν σε γνώση της Φορολογικής Διοίκησης νέα στοιχεία ή πληροφορίες που δεν θα μπορούσαν να είναι σε γνώση αυτής εντός της πενταετίας και προκύπτει ότι η φορολογική οφειλή υπερβαίνει αυτήν που είχε προσδιορισθεί βάσει προηγούμενου άμεσου, διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και μόνο για το ζήτημα το οποίο αφορούν.

β) Αν μετά από την περαίωση ανέλεγκτων χρήσεων βάσει ειδικών διατάξεων νόμου ή μετά από την έκδοση της αρχικής πράξης προσδιορισμού φόρου και εντός πενταετίας, από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής αρχικής δήλωσης, περιέλθουν σε γνώση της Φορολογικής Διοίκησης νέα στοιχεία, οι σχετικές πράξεις προσδιορισμού φόρου και επιβολής προστίμου, βάσει περαίωσης ή βάσει ελέγχου που έχει διενεργηθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 ή βάσει πλήρους ελέγχου που έχει διενεργηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά, κοινοποιούνται κατά περίπτωση εντός της πενταετούς προθεσμίας παραγραφής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 37 ή την παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (Α' 151) ή την παρ. 1 του άρθρου 57 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α'

248). Εφόσον περιέλθουν σε γνώση της Φορολογικής Διοίκησης συμπληρωματικά στοιχεία κατά το τελευταίο έτος της αρχικής (πενταετούς) παραγραφής, το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης να εκδώσει πράξη προσδιορισμού φόρου παρατείνεται κατά ένα (1) έτος.»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 42 του ν. 5104/2024, ορίζεται ότι:

«1. Εάν ο φορολογούμενος δικαιούται επιστροφή φόρου, η Φορολογική Διοίκηση, αφού συμψηφίσει τους οφειλόμενους από τον φορολογούμενο φόρους με το προς επιστροφή ποσό, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 47, προβαίνει στην επιστροφή της τυχόν προκύπτουσας διαφοράς.[...]

5. Η αξίωση για επιστροφή φόρου, ο οποίος καταβλήθηκε αχρεωστήτως, παραγράφεται κατά τον χρόνο που παραγράφεται το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης προσδιορισμού φόρου, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 37 αναφορικά με την αντίστοιχη φορολογική υποχρέωση από την οποία πηγάζει η αξίωση προς επιστροφή. Η παραγραφή της αξίωσης για επιστροφή φόρου που προκύπτει ότι καταβλήθηκε αχρεωστήτως ως αποτέλεσμα έκδοσης πράξης για την ακύρωση ή την τροποποίηση άμεσου προσδιορισμού ή πράξης προσδιορισμού του φόρου ή πράξης επιβολής προστίμου, σύμφωνα με το άρθρο 74, παρατείνεται κατά ένα (1) έτος από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης ακύρωσης ή τροποποίησης, εφόσον η πράξη ακύρωσης ή τροποποίησης εκδίδεται εντός του τελευταίου έτους της προθεσμίας παραγραφής ή μετά από τη συμπλήρωση του χρόνου παραγραφής κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 37. Ειδικά στις φορολογίες δωρεών, γονικών παροχών και μεταβίβασης ακινήτων, η αξίωση για επιστροφή φόρου, ο οποίος καταβλήθηκε αχρεώστητα λόγω μη σύνταξης συμβολαίου ή μεταγραφής δικαστικής απόφασης, παραγράφεται εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου υποβλήθηκε η δήλωση.»

Επειδή, με την ΠΟΛ. 1011/2015 με θέμα: «Καθορισμός οργάνου της Φορολογικής Διοίκησης και ορισμός διαδικασίας για την αποδοχή και εκκαθάριση εκπρόθεσμων τροποποιητικών δηλώσεων Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)», διευκρινίστηκε ότι:

«Άρθρο 2

Διαδικασία αποδοχής εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α.

1. Εκπρόθεσμες τροποποιητικές δηλώσεις ΕΝ.Φ.Ι.Α. υποβάλλονται μέχρι την έκδοση εντολής φορολογικού ελέγχου ή μέχρι την παραγραφή του δικαιώματος της φορολογικής διοίκησης για έλεγχο της δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. – πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου του οικείου έτους.

2. Για την αποδοχή ή μη της εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. πραγματοποιείται έλεγχος των δικαιολογητικών, που αποδεικνύουν τη μείωση του φόρου, για τη διενέργεια του οποίου δεν απαιτείται έκδοση εντολής ελέγχου, από τον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. Στην περίπτωση αποδοχής της εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. συντάσσεται έκθεση ελέγχου και εκδίδεται πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, η οποία κοινοποιείται στο φορολογούμενο.

3. Προσκόμιση δικαιολογητικών απαιτείται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες συνολικά ανά έτος προκύπτει μείωση φόρου μεγαλύτερη των τριακοσίων (300) ευρώ από την τελευταία εκδοθείσα δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. – πράξη διοικητικού προσδιορισμού του

φόρου. Δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών στις περιπτώσεις προσθήκης περιουσιακών στοιχείων.»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 74 του ν. 5104/2024, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 53 του Ν. 5135/2024, ορίζεται ότι:

«1. Άμεσος προσδιορισμός φόρου ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί, κατά περίπτωση, με τη διαδικασία του παρόντος, για έναν από τους εξής λόγους:

- α) για πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης,
- β) για αριθμητικό ή υπολογιστικό λάθος.

2. Για την ακύρωση ή τροποποίηση υποβάλλεται αίτηση του φορολογούμενου μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών από την κοινοποίηση της πράξης ή, σε περίπτωση άμεσου προσδιορισμού του φόρου, από την υποβολή της δήλωσης. Αν η έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης οφείλεται σε επιγενόμενο λόγο, που γεννήθηκε μέσα στο τελευταίο τρίμηνο της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, η αίτηση δύναται να υποβληθεί μέσα σε (3) μήνες από τη γένεση του λόγου αυτού. Η σχετική πράξη ακύρωσης ή τροποποίησης εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

3. Άμεσος προσδιορισμός ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί για τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 1, εντός των προθεσμιών της παρ. 2, και χωρίς την αίτηση που προβλέπεται σε αυτήν. Επιπλέον, ποσά που οφείλονται από τον φορολογούμενο με βάση την πράξη τροποποίησης της παρούσας, καταβάλλονται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης αυτής στον φορολογούμενο.

4. Κατά της πράξης της Φορολογικής Διοίκησης, με την οποία απορρίπτεται η αίτηση του φορολογούμενου, καθώς και κατά της πράξης που εκδόθηκε με βάση την παρ. 3, χωρεί άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 72.

5. Η διαδικασία του παρόντος δεν αναστέλλει την προθεσμία και δεν κωλύει την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ή της προσφυγής ενώπιον του δικαστηρίου. Η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ή η εκκρεμοδικία δεν κωλύουν τη διαδικασία του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία της παρ. 2 λήγει ένα (1) έτος μετά από την έκδοση αμετάκλητης απόφασης.

6. Ποσά που έχουν βεβαιωθεί ή καταβληθεί βάσει των πράξεων που ακυρώνονται, διαγράφονται ή επιστρέφονται κατά περίπτωση, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί παραγραφής.»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 84 του ν. 5104/2024, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 53 του Ν. 5135/2024, ορίζεται ότι:

«[...]5. Η αίτηση ακύρωσης ή τροποποίησης της παρ. 2 του άρθρου 74 υποβάλλεται και η ακύρωση ή τροποποίηση χωρίς αίτηση της παρ. 3 του άρθρου 74 εκδίδεται σε σχέση με πράξεις άμεσου προσδιορισμού ή πράξεις διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξεις επιβολής προστίμου που εκδίδονται από την 1η Δεκεμβρίου 2014 και μετά.»

Επειδή, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα υπέβαλε τροποποιητικές δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) για τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022

και 2023, διότι σύμφωνα με όσα αναφέρει στην υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, έχει στην πλήρη κυριότητά της, μεταξύ άλλων, κατά ποσοστό 50% ένα αγροτεμάχιο ευρισκόμενο στο Δημοτικό Διαμέρισμα ..... Κρήτης, το οποίο βρίσκεται κατά τα 2/3 εκτός οικισμού ενώ κατά το υπόλοιπο 1/3 εντός οικισμού και εκ παραδρομής δήλωνε το ως άνω ακίνητο ως εξ ολοκλήρου ευρισκόμενο εντός οικισμού. Σε σχετικό αίτημα που απέστειλε στην αρμόδια ΔΟΥ Ρεθύμνου, αιτήθηκε την εκκαθάριση των ως άνω τροποποιητικών δηλώσεων και εκκαθαρίστηκαν οι τροποποιητικές δηλώσεις για τα έτη 2019, 2020, 2021, 2022 και 2023, όχι όμως οι τροποποιητικές δηλώσεις για τα έτη 2014, 2015, 2016 2017 και 2018 λόγω παραγραφής.

Στη συνέχεια, με το με αριθ. πρωτ. .... /14-06-2024 αίτημα η προσφεύγουσα αιτήθηκε να γίνει διαγραφή των ποσών ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετών 2014 έως και 2018 και όλων των σχετικών προσαυξήσεων, λόγω παραγραφής ή, σε περίπτωση που έγιναν ενέργειες διακοπής της παραγραφής, να ενημερωθεί σχετικά. Το ως άνω αίτημα της προσφεύγουσας απορρίφθηκε με την με αριθ. πρωτ. .... /15-07-2024 αρνητική απάντηση του Προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ. Ρεθύμνου με την αιτιολογία ότι δεν είναι δυνατή η εκκαθάριση των ως άνω τροποποιητικών δηλώσεων λόγω παραγραφής.

Επειδή, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ως άνω απορριπτικής απάντησης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρεθύμνου και ζητάει τη διαγραφή των σε βάρος της οφειλών ΕΝΦΙΑ ετών 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018 λόγω παραγραφής.

Επειδή, από το σύστημα taxis προκύπτει ότι για τις Πράξεις Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) ετών **2014, 2015 και 2016** (αριθ. ειδοποίησης ..... /31-07-2014, ... /20-10-2015 και ..... /28-08-2016 αντίστοιχα) έχουν σταλεί στην προσφεύγουσα με συστημένη επιστολή τρεις Ατομικές Ειδοποιήσεις Καταβολής/Υπερμερίας με Α/Α ..... /15-12-2016, ... /15-05-2018 και ..... /18-09-2024 για καθεμία από τις προαναφερθείσες πράξεις. Συνεπώς, η προσφεύγουσα σε κάθε περίπτωση είχε λάβει γνώση των Πράξεων Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) ετών 2014, 2015 και 2016 το αργότερο στις **15/12/2016**. Συνεπώς, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, α) έχει παρέλθει η πενταετής προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 37 του Ν. 5104/2024 και δεν είναι δυνατή η εκκαθάριση των δηλώσεων ετών 2014, 2015 και 2016 λόγω παραγραφής και β) έχει παρέλθει η τριετής προθεσμία από την κοινοποίηση των πράξεων που ορίζεται στο άρθρο 74 του Ν. 5104/2024 για ακύρωσή τους, καθώς η προσφεύγουσα έχει λάβει γνώση των Πράξεων Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) ετών 2014, 2015 και 2016 στις 15/12/2016 με τις προαναφερθείσες Ατομικές Ειδοποιήσεις Καταβολής/Υπερμερίας.

Επειδή, από το σύστημα taxis προκύπτει ότι για τις Πράξεις Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) ετών **2017** (αριθ. ειδοποίησης ..... /27-08-2017, 3470/15-05-2018) και **2018** (αριθ. ειδοποίησης ..... /28-08-2018) έχουν σταλεί στην προσφεύγουσα με συστημένη επιστολή Ατομικές Ειδοποιήσεις Καταβολής/Υπερμερίας με Α/Α ..... /15-05-2018 και ..... /18-09-2024 για την με αριθμό ειδοποίησης ..... /27-08-2017 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου και Ατομικές Ειδοποιήσεις Καταβολής/Υπερμερίας με Α/Α ..... /11-07-2020, ... /16-02/2023 και ..... /18-09-2024 για τις με αριθμό ειδοποίησης ..... /15-05-2018 και ..... /28-08-2018

Πράξεις Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου. Συνεπώς, η προσφεύγουσα σε κάθε περίπτωση είχε λάβει γνώση των Πράξεων Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) έτους 2017 το αργότερο στις **15/05/2018** και έτους 2018 το αργότερο στις **11/07/2020**.

Συνεπώς, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, α) έχει παρέλθει η πενταετής προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 37 του Ν. 5104/2024 και δεν είναι δυνατή η εκκαθάριση των δηλώσεων ετών 2017 και 2018 λόγω παραγραφής και β) έχει παρέλθει η τριετής προθεσμία από την κοινοποίηση των πράξεων που ορίζεται στο άρθρο 74 του Ν. 5104/2024 για ακύρωσή τους, καθώς η προσφεύγουσα έχει λάβει γνώση των Πράξεων Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α) ετών 2017 και 2017 στις 15/05/2018 και 11/07/2020 αντίστοιχα με τις προαναφερθείσες Ατομικές Ειδοποιήσεις Καταβολής/ Υπερημερίας.

Οι ως άνω Ατομικές Ειδοποιήσεις Καταβολής/Υπερημερίας διακόπτουν τη προθεσμία παραγραφής των χρεών της προσφεύγουσας και συνεπώς οι ισχυρισμοί της περί διαγραφής των οφειλών ΕΝΦΙΑ ετών 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018 καθώς και των προσαυξήσεων αυτών λόγω παραγραφής απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την **απόρριψη** της με ημερομηνία κατάθεσης **12/08/2024** και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής....., με **Α.Φ.Μ.** .....και την επικύρωση της με αριθμό πρωτ. ....αρνητικής απάντησης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρεθύμνου επί του με αριθμό πρωτ. ....αιτήματος της προσφεύγουσας.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο/Η ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ**

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α4**

ΤΕΡΖΑΚΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.